

Prædiken til 2. søndag i fasten

Matt. 15, 21-28

På hospitalet møder jeg mange mennesker, som siger, de ikke er meget kristne. Jeg har det altid lidt underligt, når vi begynder at gradbøje det at være kristen, og samtidig ved jeg godt, hvad der menes. Når de siger, de ikke er meget kristne, siger de indirekte, at de ikke har styr på gudsbegrebet og dogmerne, men tror, som de selv siger, på deres egen måde. De kan deres fadervor og ikke meget mere. Men de tror nok til med hjertet at vide, hvor de skal henvende sig, når de er i nød. Her samles omtrent alle folkekirkekristne – ikke på kirkebænkene, men i bøn-
nen om hjælp, når vi er i nød.

På den måde ligner en stor del af os danske kristne den kanaanæiske kvinde. Hun hører ikke til i fællesskabet af troende, men hun er med i fællesskabet af nødlidende, som kommer til Jesus for at få hjælp. Her er der plads til flere end inderkredsen – både i menneskers egen selvforståelse og hos Gud. Sådan har fortællingen om Jesus, hans person og hans gerninger lært os at tro. Han afviser ingen, de meget kristne modtages på lige fod med dem, der ikke er meget kristne. Ja, hvis det endelig skal være, så kommer dem, der er udenfor, før dem i inderkredsen. Et sådant provokerende evangelium, har vi

vænnet os så meget til, at det næsten føles helt naturligt.

Vi er også helt overbeviste om, at det er Guds opgave og vilje at redde liv. Så når vi er i nød, når der er liv og død på spil, ja, så synes vi ikke, han kan gøre andet end at gribe ind og gøre den syge rask.

Det føles uretfærdigt, hvis der ikke bliver grebet ind. Sådan har vi det, især når børn rammes. Her er vi for alvor i nød, for hele vores eksistens er truet, når vi ikke kan passe på det, som vi netop var sat i verden for at beskytte, og som vort hjerte hænger aller-
mest ved. Og derfor hænger det ikke sammen, når børn bliver ramt, og nogle gange dør. Hvorfor griber Gud ikke ind? Hvorfor forholder han sig tavs?

Jeg kender mange forældre til syge børn, der har stillet sig under et træ og bedt Gud om at bevæge en gren eller bare et lille blad på det træ blot for at vise, at han er der. Og der skete ingenting. Noget i mig tænker som de, at det da ikke måtte være for meget for den almægtige. Hvad skal vi så tro? Er han der slet ikke?

Og hvis den syge dør, er der også stor risiko for, at vi opgiver troen. For hvad er det så for en Gud, vi tror på? En der ikke hører, en

der ikke hjælper uskyldige i nød?

Og så er vi igen i øjenhøjde med den kanaanæiske kvinde overfor en Gud, som kan men ikke hører og ikke vil hjælpe.

Vi kan ikke tro det. Vi vil ikke tro det. Og ikke desto mindre er det sandt.

Her står vi af. Vi søger måske hjælpen andre steder næste gang. Først og fremmest hos os selv. For så er det jo rigtigt, som mange siger i dag: Det med religion hører ikke til i en moderne tid. Det er utidssvarende, og vi kan også godt selv, hvis vi bare tror på os selv. Ja, det er et udbredt mantra i vores moderne tid: man skal tro på sig selv.

Her skilles vore veje i forhold til den kanaanæiske kvinde. Vi begynder at tro på os selv, når vi bliver skuffet i troen på Gud. Den kanaanæiske kvinde bliver ved med at tro på Jesus.

Vi har tendens til at tro mere på handlingerne end på personen. Vi tror, hvis vi får beviser for troen. Er beviset først udeblevet en gang, kan vi let miste troen. Det er såre menneskeligt. Og samtidig er det netop det, som Jesus kalder vantro. ”Hvis I ikke får tegn at se, så tror I ikke”, siger han, og et andet sted siger han, at ”det er en ond og utro slægt, som kræver tegn”.

Troen er altid et forhold til en person, ikke et forhold til begivenheder, tegn eller mirakler. ”Jeg tror på dig”. De ord skaber en relation, et forhold mellem et jeg og et du. Siger vi i stedet: ”Jeg tror på, at du kan”, så skabes der ikke en relation, der bliver ikke tale om et forhold. At udtrykke troen på, at nogen kan, er godt i coaching, men det er ikke noget, som skaber relationer. Det er også det, der gør, at mantraet om at tro på sig

selv, for mig at se, bliver så ensomt. For selv om det lyder både smukt og stærkt, så er det frem for alt ensomt.

Den kanaanæiske kvinde blev ved med at insistere på kontakten, og til sidst handler det kun om det. Han skal se og svare hende, hun vil ind i fællesskabet omkring Jesus.

Når man tror på en person, så tror man personen på ordet. Man tror primært på, at vedkommende taler sandt. Man tror på, at man kan regne med vedkommende. Man tror på, at vedkommende er der. Hvad vedkommende kan – det må vise sig.

Jeg hører mange sige, at de tror på, at der er mere mellem himmel og jord. Det er en ukonkret tro. En tro på at der er mere at sige om verden og verdens gang, end vi kan gennemskue. Men det er en tro uden et forhold, uden en relation. Det er en tro på, at mirakler kan ske. Det er ikke en tro på Gud. Og når denne tro på mere mellem himmel og jord skal briste eller bære, så er den afhængig af beviser og mirakler.

Kvinden bliver ved med at tro på Jesus. Det er også let nok, siger vi måske, for hun kan jo se ham, se at han er der. Men nej, hun ved ikke, om han er der for hende. Det er pointen i fortællingen om denne kanaanæiske kvinde, som på grund af sin nationalitet og sit køn er udenfor.

Vi har i dag, på samme måde som kvinden, Jesu ord og fortællingerne om hans forhold til mennesker. Vi har også hørt om betydningen og virkningen af hans nærvær og hans ord. Vi har samme grundlag som hende for at tro.

At tro er at ville relationen til Gud; ikke at ville et bestemt resultat.

Gud var i det, der begyndte med en afvisning. Kvinden tog afvisningen alvorligt, og hun opgav ikke sit forsøg på kontakt. Dertil var hendes tro for stor, troen insisterede på kontakten. Derfor gav hun ikke op trods afvisningen. Hun ville have noget – bare en lille smule.

En af de forældre til syge børn, som havde stået under træet og bedt om, at Gud ville bevise sin eksistens ved at bevæge et blad på en gren, hun blev også afvist. Gud forholdt sig stille og tavs. Nogle dage senere døde et barn på afdelingen, og hun havde frygtet den dag, det ville ske, for hende eller for en anden familie. Hun turde ikke gå med de andre ind og se det døde barn. Der kom imidlertid en sygeplejerske forbi og hjalp hende ind og gennem konfrontation med det syn, hun havde frygtet. Til sin overraskelse og lettelse så hun et fredfyldt og fint syn. Og så sagde hun: ”Det var der, Han var!”

Ligesom den kanaanæiske kvinde fik hun en af smulerne – en hånd, der førte hende, et fredfuldt syn. Gud bevægede ikke bladet som bevis, men han var i en relation, i et nærvær, som åbnede en ny verden. Hun så det, fordi hendes tro var stor nok til stadig at ville se Gud i det, der skete.

Smuler – et nej, som bliver til et ja. Til daglig intet mod et veldækket, problemfrit bord, men i nøden lever vi af smulerne. I smulerne er der kontakt, nærvær og nåde – ja, måske skulle vi i denne fastetid blive lidt under bordet. Sidde og vente lidt. Måske falder der smuler af, som kan give liv til det døde.

Amen.

Helle Rørbæk Hørby

Aarhus Universitetshospital, Skejby og Lisbjerg

Salmer:

31, 302, 410, 158, 585

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk